

Gümrük ve Ticaret Bakanlığında:

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ
(ULUSLARARASI ANLAŞMALAR)
(SERİ NO: 8)
(14.11.2015 T. 29532 R.G.)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, 3 üncü maddede belirtilen mevzuat hükümlerine göre düzenlenen, menşe ispat belgeleri ile A.TR Dolaşım Belgelerinin sonradan kontrolünün kolaylaştırılmasına yönelik olarak elektronik ortamda kaydedilmesi ve sorgulanması hususunda yapılacak işlemlere ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, birinci maddede belirtilen amaç doğrultusunda, menşe ispat belgeleri ile A.TR Dolaşım Belgelerinin elektronik ortamda kaydedilmesi ve sorgulanmasına ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ;

a) 23/8/2006 tarihli ve 2006/10895 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Türkiye ile Avrupa Topluluğu Arasında Oluşturulan Gümrük Birliği'nin Uygulanmasına İlişkin Esaslar Hakkında Karara,

b) 11/2/2008 tarihli ve 2008/13236 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Türkiye Cumhuriyeti Tarafından Tek Taraflı Olarak Tanınan Tercihli Rejim Uygulamalarından Yararlanacak Eşyanın Menşeinin Tespitine İlişkin Karara,

c) 15/12/2014 tarihli ve 2014/7064 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi Kapsamında Tercihli Rejimden Yararlanacak Eşyanın Menşeinin Tespitine İlişkin Karara,

ç) 20/5/2015 tarihli ve 29361 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye Tarafından Tanınan Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi Kapsamında Yapılacak İhracatta Düzenlenecek EUR.1 Dolaşım Belgesi ve Fatura Beyanına İlişkin Yönetmeliğe,

d) 19/7/2009 tarihli ve 27293 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İki Taraflı Menşe Kümülyasyon Sistemi Kapsamı Ticarete Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmeliğe,

e) 19/7/2009 tarihli ve 27293 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Batı Balkan Menşe Kümülyasyon Sistemi Kapsamı Ticarete Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmeliğe,

f) 26/11/2009 tarihli ve 27418 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Pan Avrupa Akdeniz Menşe Kümülyasyon Sistemi Kapsamı Ticarete Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmeliğe,

g) 15/3/2011 tarihli ve 27875 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye - Şili Serbest Ticaret Anlaşması Çerçevesindeki Menşe Kümülyasyon Sistemi Kapsamı Ticarete Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmeliğe,

ğ) 9/6/2013 tarihli ve 28672 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye Cumhuriyeti ile Morityus Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşması Çerçevesindeki Ticarete Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmeliğe,

h) 30/1/2015 tarihli ve 29252 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye Cumhuriyeti ile İran İslam Cumhuriyeti Arasında Tercihli Ticaret Anlaşması Çerçevesindeki Ticarete Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmeliğe,

ı) 10/7/2015 tarihli ve 29412 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye - Malezya Serbest Ticaret Anlaşması Çerçevesindeki Ticarete Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmeliğe,

dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Tebliğde geçen;

a) A.TR Dolaşım Belgesi: Türkiye veya Avrupa Birliği'nde serbest dolaşımda bulunan sanayi ürünleri ve işlenmiş tarım ürünlerinin Gümrük Birliği çerçevesinde tercihli rejimden

yararlanabilmesini sağlamak üzere gümrük idaresince ya da bu idare tarafından yetki verilmiş kuruluşlarca 3 üncü maddede belirtilen mevzuat ile belirlenen şekle uygun olarak düzenlenip Gümrük İdaresince vize edilen belgeyi,

b) Bakanlık: Gümrük ve Ticaret Bakanlığını,

c) EUR.1 Dolaşım Belgesi: Tercihli menşe kuralları çerçevesinde Serbest Ticaret Anlaşması (STA) yapılan ülkelerden ithal edilen eşya ile Avrupa Birliği'nden ithal edilen tarım ürünleri ve Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu ürünlerinin ilgili anlaşma hükümlerinden faydalanmasını sağlayan, muhteviyatı eşyanın ilgili anlaşma kuralları çerçevesinde menşeli olduğunu gösteren, ihracatçı tarafından doldurulmasını müteakip Bakanlıkça yetki verilen kişi/kurum/kuruluş tarafından gerekli kontroller yapıldıktan sonra onaylanan, Gümrük Müdürlüğüne vize edilmesini müteakip geçerlilik kazanan belgeyi,

ç) EUR-MED Dolaşım Belgesi: EUR.1 Dolaşım Belgeleri ile aynı şekilde düzenlenen, ancak sadece Pan - Avrupa Akdeniz Menşe Kümülyasyonu Sistemi çerçevesinde kullanılan belgeyi,

d) Gümrük idaresi: Gümrük mevzuatında belirtilen işlemlerin kısmen veya tamamen yerine getirildiği, merkez veya taşra teşkilatındaki hiyerarşik yönetim birimlerinin tamamı ile benzer şekilde yabancı ülkelerin kendi gümrük mevzuatında belirtilen işlemlerin kısmen veya tamamen yerine getirildiği merkez veya taşra teşkilatındaki hiyerarşik yönetim birimlerini,

e) İran Menşe İspat Belgesi: Türkiye ile İran arasında mevcut bulunan Tercihli Ticaret Anlaşması kapsamında tercihli rejimden faydalanmak üzere düzenlenen, muhteviyatı eşyanın Anlaşma kuralları çerçevesinde menşeli olduğunu gösteren, gerekli kontroller yapıldıktan sonra Gümrük Müdürlüklerince vize edilmesini müteakip geçerlilik kazanan ve bir örneği Türkiye Cumhuriyeti ile İran İslam Cumhuriyeti Arasında Tercihli Ticaret Anlaşması Çerçevesindeki Ticarete Eşyanın Tercihli Menşenin Tespiti Hakkında Yönetmeliğin ekinde yer alan menşe ispat belgesini,

f) Malezya Menşe Belgesi: Türkiye ile Malezya arasında mevcut bulunan Serbest Ticaret Anlaşması kapsamında tercihli rejimden faydalanmak üzere düzenlenen; muhteviyatı eşyanın Anlaşma kuralları çerçevesinde menşeli olduğunu gösteren, gerekli kontroller yapıldıktan sonra Gümrük Müdürlüklerince vize edilmesini müteakip geçerlilik kazanan ve bir örneği Türkiye - Malezya Serbest Ticaret Anlaşması Çerçevesindeki Ticarete Eşyanın Tercihli Menşenin Tespiti Hakkında Yönetmeliğin ekinde yer alan menşe ispat belgesini,

g) Menşe İspat Belgeleri: Eşyanın tercihli menşesini gösteren ve ihracatçı tarafından 3 üncü maddede belirtilen mevzuat ile belirlenen şekle uygun olarak düzenlenen EUR.1 ve EUR-MED Dolaşım Belgelerini, Malezya Menşe Belgesini ve İran Menşe İspat Belgesini,

ğ) Onaylanmış ihracatçı: İhracatta yerinde gümrükleme, basitleştirilmiş işlem kapsamında A.TR Dolaşım Belgesi düzenleme ve vize etme, eşyanın kıymetine bakılmaksızın fatura beyanı ve EUR-MED fatura beyanı düzenleme izinlerinden bir veya daha fazlasına sahip kişiyi,

h) Onaylanmış kişi: 30/12/2011 tarihli ve 28158 üçüncü mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Onaylanmış Kişi Statüsüne İlişkin Gümrük Genel Tebliği (Sıra No: 1) hükümleri uyarınca Onaylanmış Kişi Statü Belgesini haiz olan gerçek ve tüzel kişiler ile kamu kurum ve kuruluşlarını,

ı) Yetkilendirilmiş yükümlü: 21/5/2014 tarihli ve 29006 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliği hükümleri uyarınca Yetkilendirilmiş Yükümlü statüsünü haiz olan gerçek ve tüzel kişiler ile kamu kurum ve kuruluşlarını,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

İhracat Sırasındaki İşlem ve Kontroller

İhracatta düzenlenecek belgelerin elektronik ortama kaydı

MADDE 5 – (1) İhraç edilen eşyaya ilişkin A.TR Dolaşım Belgesi ve Menşe İspat Belgelerinin ilgili gümrük beyannamesi ekinde Gümrük Müdürlüğüne ibraz edileceği hallerde, beyannamenin ihracatçı veya temsilcisi tarafından Merkezi BİLGE Sisteminde tescili sırasında bu belgelere ilişkin bilgiler beyanname ile ilişkilendirilecek şekilde sisteme kaydedilir.

(2) Gümrük Müdürlüğünce vize işlemi gerçekleştirilmemesine karşılık, onaylanmış ihracatçılar tarafından basitleştirilmiş usulde düzenlenen A.TR Dolaşım Belgeleri de ihracat beyannamesiyle ilişkilendirilecek şekilde ihracatçı ya da kanuni temsilcisi tarafından Merkezi BİLGE Sistemine, vize tarihi belirtilmek suretiyle kaydedilir.

(3) Yeşil hat uygulamasından faydalanan ve onaylanmış ihracatçı yetkisine sahip olmayan yetkilendirilmiş yükümlüler ile mavi hat uygulamasından faydalanan ve onaylanmış ihracatçı yetkisine sahip olmayan onaylanmış kişiler, düzenlenen A.TR Dolaşım Belgelerini ihracat beyannamesiyle ilişkilendirilecek şekilde Merkezi BİLGE Sistemine kaydettikten sonra vize işlemi için ilgili Gümrük Müdürlüğüne ibraz eder.

(4) Bu maddede belirtilen bilgilerin Merkezi BİLGE Sistemine doğru olarak kaydedilmesi ihracatçının veya kanuni temsilcisinin sorumluluğundadır.

Elektronik sorgulamalara dair bildirimler

MADDE 6 – (1) İhracat sırasında düzenlenen ve Gümrük Müdürlüklerince vize edilen A.TR Dolaşım Belgeleri ve Menşe İspat Belgelerinin ithalatçı ülke gümrük idaresine usulüne uygun olarak sunulmasından sonra, ithalatçı ülke gümrük idaresinin bu Belgenin varlığını internet üzerinden sorgulamasına imkân sağlamak ve bu doğrultuda ilgili ülkelere gerekli bildirimlerde bulunmak Bakanlığın yetkisindedir.

(2) A.TR Dolaşım Belgeleri ve Menşe İspat Belgelerinin sonradan kontrolüne ilişkin uluslararası anlaşmalardan kaynaklanan hükümler saklıdır.

Sonradan verilen ve ikinci nüsha belgeler

MADDE 7 – (1) Sisteme bilgi girişi yapılmış belgelerin kaybolması, çalınması ya da hasar görmesi gibi durumlarda, ihracatın gerçekleştirildiği Gümrük Müdürlüğünden ikinci nüsha belge düzenlenmesi talep edilebilir. Bu durumda elektronik sistemde gerekli kaydın düşülmesi amacıyla ikinci nüsha belgeler, ihracatçı veya kanuni temsilcisinin talebi üzerine, söz konusu belgelerin ilgili olduğu beyannameyi sorgulama ve düzeltme yetkisi bulunan memur tarafından Merkezi BİLGE Sisteminde beyannamenin ilgili ekranına kaydedilir.

(2) Sonradan verilmiş olan dolaşım belgeleri, ihracatçı veya kanuni temsilcisinin talebi üzerine, söz konusu belgelerin ilgili olduğu beyannameyi sorgulama ve düzeltme yetkisi bulunan memur tarafından Merkezi BİLGE Sisteminde beyannamenin ilgili ekranına kaydedilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Serbest Dolaşıma Girişte İbraz Edilen Belgelerin Sonradan Kontrolü

İnternet üzerinden yapılan sorgulama işlemleri

MADDE 8 – (1) İthalat sırasında ibraz edilen A.TR Dolaşım Belgelerinin ve menşe ispat belgelerinin internet üzerinden sorgulanmasına ihracatçı ülke yetkili makamları tarafından izin verildiği durumlarda, ihracatçı ülke yetkili makamlarının internet üzerinden sunduğu bilgilerin kapsamı ve bu bilgilerin hangi şartlarda geçerli kabul edileceği her ülke veya ülke grubu bazında ayrı ayrı değerlendirilerek Bakanlıkça (Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü) ilgili kurum ve kuruluşlara ve Bakanlığın merkez ve taşra teşkilatına bildirilir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen sorgulama imkânı, uluslararası anlaşmaların A.TR Dolaşım Belgelerinin ve Menşe İspat Belgelerinin sonradan kontrolüne ilişkin hükümlerinin uygulanmasına engel teşkil etmez. Serbest dolaşıma giriş işlemlerinin gerçekleştirildiği Gümrük Müdürlüğü tarafından gerek görülen her durumda sonradan kontrol talebinde bulunulabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İhracatta Düzenlenmiş Olan Belgelerin Sonradan Kontrolü

İnternet üzerinden yapılan sorgulama işlemleri

MADDE 9 – (1) Ülkemizden yapılan ihracat sırasında düzenlenmiş olan A.TR Dolaşım Belgesi ve Menşe İspat Belgelerinin varlığının ithalatçı ülkenin yetkili makamları tarafından internet üzerinden ne şekilde sorgulanabileceğinin belirlenmesi ve ilgili birimlere, kurum veya kuruluşlara ve ülkelere bildirilmesi konusunda Bakanlık (Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü) yetkilidir.

Talep üzerine yapılan sonradan kontrol işlemleri

MADDE 10 – (1) İhraç edilen eşya için ithalatçı ülkenin yetkili makamları tarafından internet üzerinden yapılan sorgulamadan sonuç alınmaması veya internet

üzerinden sağlanan bilgilerin sorgulamanın sonuçlandırılması bakımından yeterli görülmemesi nedeniyle sonradan kontrol talebi ilgili mevzuat çerçevesinde yazılı olarak Bakanlığa iletilen ve ihracatta düzenlenen dolaşım ve Menşe İspat Belgelerinin sonradan kontrol talepleri Bakanlıkça duyurulacak usul ve esaslar çerçevesinde sonuçlandırılır.

BEŞİNCİ BÖLÜM
Son Hükümler

Yürürlük

MADDE 11 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 12 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Gümrük ve Ticaret Bakanı yürütür.